

Document	Archeologisch Advies
Plangebied	Thea Beckmanweg, Grootebroek, gemeente Stede Broec
Adviesnummer	19098
Opsteller(s)	A.S. de Groot (archeoloog) & C.M. Soonius (senior archeoloog)
Datum	11-06-2019

Advies	Nieuwbouw vrijgeven. Dubbelbestemming 'Waarde Archeologie' laten vervallen.
Vervolgtraject	Geen.

Archeologisch Advies

1. Inleiding

Op verzoek van de gemeente Stede Broec (contactpersoon: dhr. M. Kok) is gekeken naar het aspect archeologie met betrekking tot de ontwikkeling van woningbouw langs de Thea Beckmanweg in Grootebroek, gemeente Stede Broec. Om dit mogelijk te maken dient een nieuw bestemmingsplan te worden opgesteld.

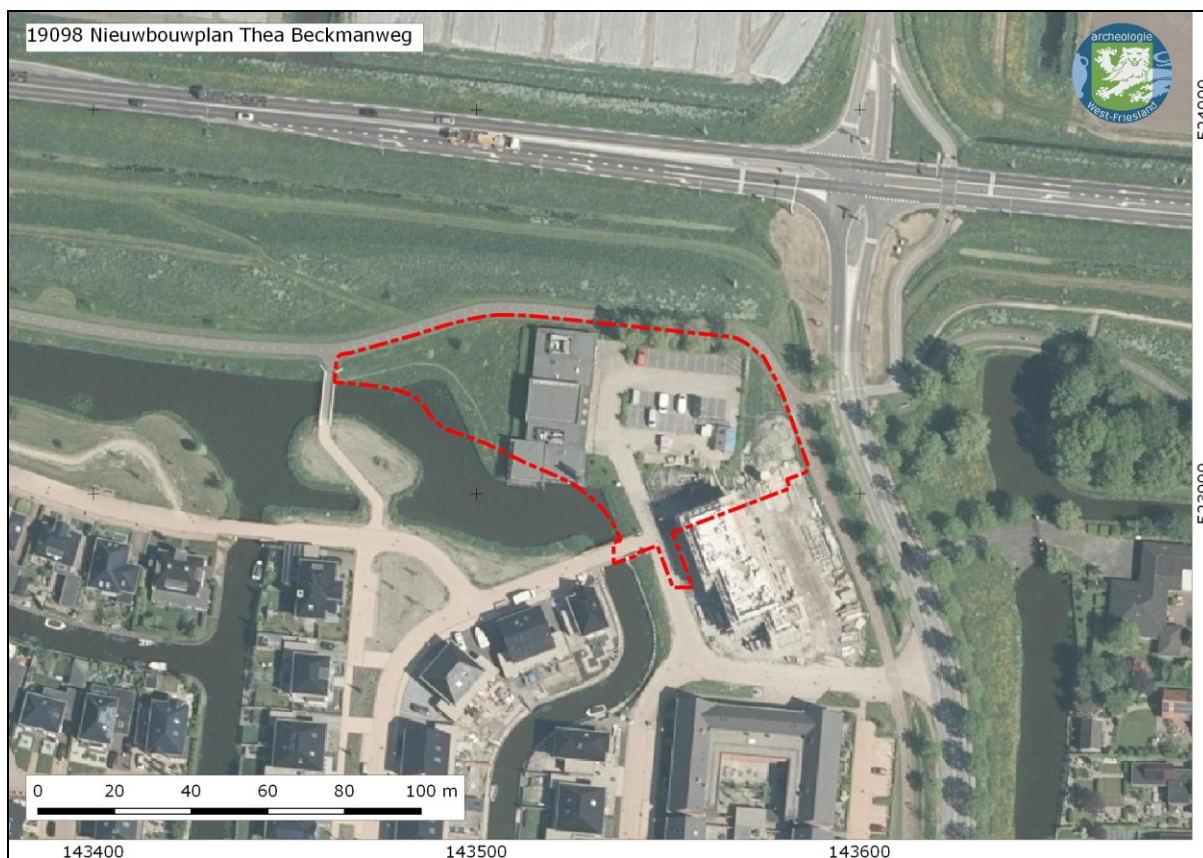
Binnen het plangebied is momenteel een uitvaartcentrum aanwezig. Deze zal worden gesloopt. Het staat in de planning om hier vervolgens acht patiowoningen te realiseren (zie Bijlage 1.). De woningen zullen worden gefundeerd op een ribcassettevloer en palen. Tevens zal de waterloop aan de zuidzijde van het plangebied worden gewijzigd.

2. Beleidskaart archeologie en voorgaand onderzoek

Om de beoogde ontwikkelingen mogelijk te maken, dient voor het plangebied een nieuw bestemmingsplan te worden opgesteld.

Voor de gemeente Stede Broec is door Archeologie West-Friesland een nieuwe archeologische beleidskaart aangeleverd aan de gemeente, die nog moet worden vastgesteld.¹ Op deze kaart is aangegeven waar bekende archeologische waarden zich bevinden en welke archeologische verwachtingszones er zijn. De archeologische waarden en verwachtingen hangen samen met bepaalde vrijstellingsgrenzen (afb. 2). Op de concept-beleidskaart archeologie ligt het plangebied in een zone die grotendeels al is vrijgesteld van archeologisch onderzoek. Dit terrein is in het verleden al eens archeologisch onderzocht en vervolgens vrijgegeven (afb. 3).

¹ Soonius & Van Leeuwen 2018.

Afbeelding 1. De ligging van het plangebied (rode stippellijn) op een luchtfoto (bron: PDOK),

Voor het plangebied Oosterweed heeft RAAP in eerste instantie in 2003 een inventariserend booronderzoek uitgevoerd (Archisnummer 2060772100). Het westelijk deel van het terrein bleek tot ca. 80 cm onder maaiveld te zijn verstoord. In het oostelijk deel was de verstoring beperkt tot de bouwvoor (ca. 40 cm onder maaiveld) en de originele verkaveling nog intact. Er werd daarom aanbevolen om hier een karterend booronderzoek uit te voeren.²

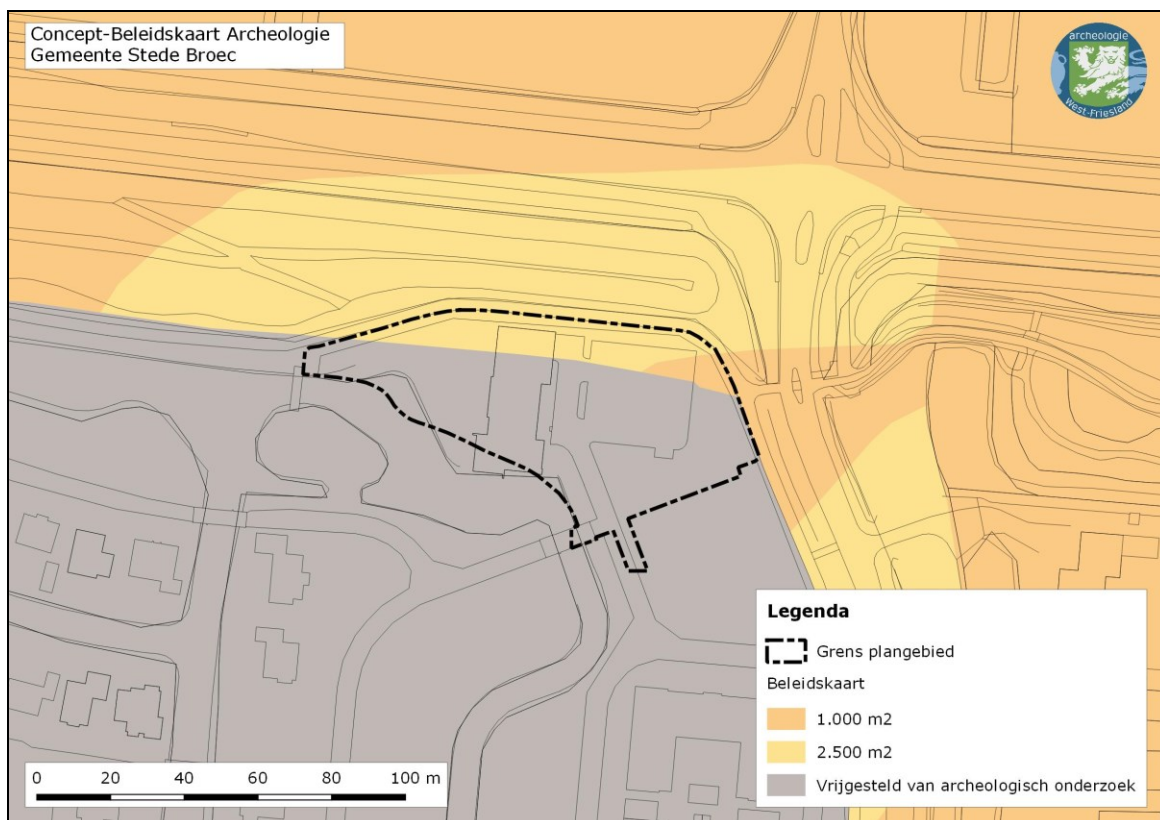
Dit vervolgonderzoek vond plaats in maart 2004 (Archisnummer 2093115100). Er werden geen archeologische resten aangetroffen. De geologisch opbouw van het onderzochte terrein bleek vrij heterogeen te zijn (zie Bijlage 2.). De zavelige afzettingen onder de bouwvoor waren sedimentair gelaagd en kalkrijk. Waarschijnlijk is een deel van het bodemprofiel verdwenen door toedoen van egaliseringswerkzaamheden ten behoeve van de ruilverkaveling in de 20ste eeuw. Ook de vrij scherpe overgang van de bouwvoor naar de onderliggende sedimenten wijst hierop.³

Binnen een deel van het plangebied gelden op basis van de bodemkaart vrijstellingsgrenzen van 1.000 en 2.500 m² (afb. 2). Alleen de nieuwbouw van de woningen aangeduid met 7 en 8 op de situatietekening (zie Bijlage 1) vallen met ca. 175 m² binnen deze niet-vrijgestelde zone. De geplande ingrepen zullen de vrijstellingsgrenzen dus niet overschrijden.

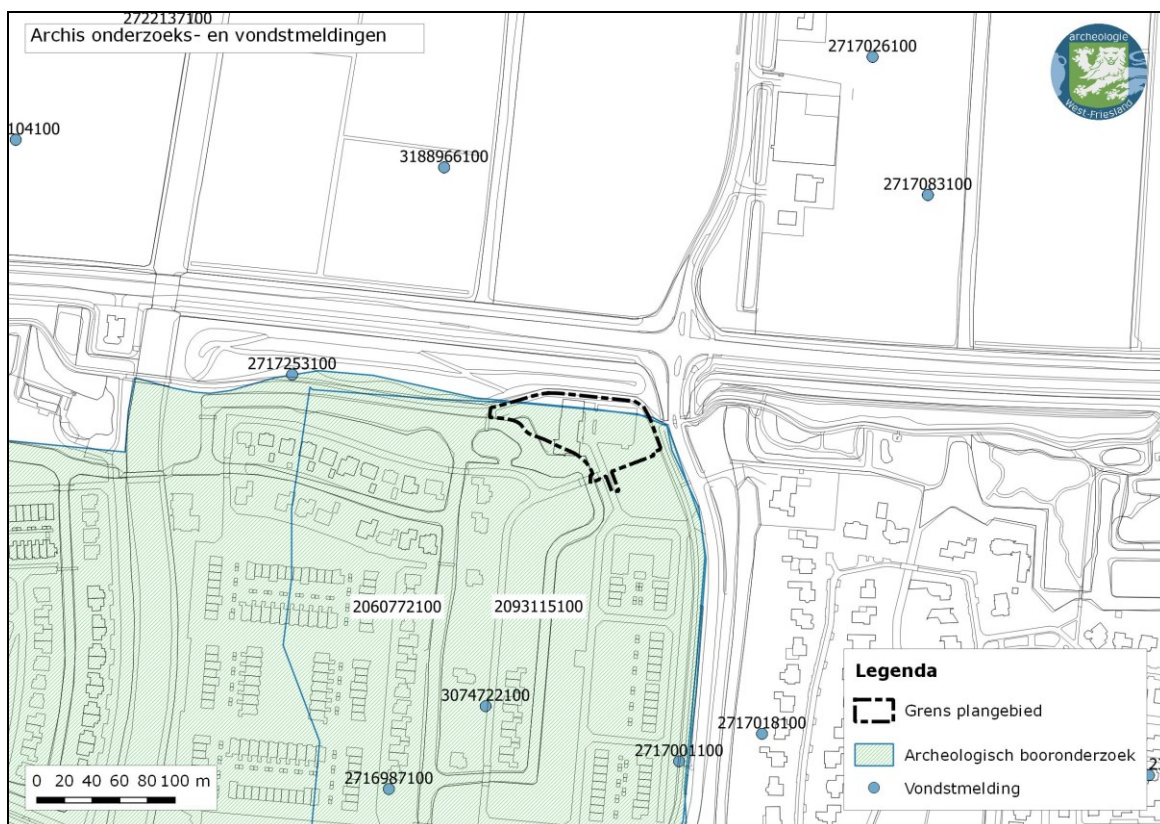
Het deel van het plangebied met een vrijstellingsgrens van 2.500 m² op de concept-beleidskaart archeologie heeft een oppervlakte van ca. 885 m². Het deel van het plangebied met een vrijstellingsgrens van 1.000 m² op de concept-beleidskaart archeologie heeft een oppervlakte van ca. 150 m². Ook de grootte van het volledige plangebied overschrijdt de vrijstellingsgrenzen dus niet.

² Stevens 2003.

³ Stevens 2004.

Afbeelding 2. De ligging van het plangebied (zwarte stippellijn) op de concept-beleidskaart archeologie van de gemeente Stede Broec.

Afbeelding 3. De ligging van het plangebied (zwarte stippellijn) ten opzichte van de onderzoeks- en vondstmeldingen die staan geregistreerd in Archis.

3. Tekst voor hoofdstuk Beleidskader (optioneel)

Rijksbeleid archeologie en cultuurhistorie

De Monumentenwet 1988 is op 1 juli 2016 overgegaan in de Erfgoedwet. De Erfgoedwet vormt samen met de Omgevingswet het wettelijke fundament voor de cultuurhistorie in Nederland. In de Erfgoedwet is vastgelegd hoe met ons erfgoed wordt omgegaan, wie welke verantwoordelijkheden daarbij heeft en hoe het toezicht daarop wordt uitgeoefend. De Erfgoedwet bundelt bestaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland. Bovendien zijn aan de Erfgoedwet een aantal nieuwe bepalingen toegevoegd. Het beschermingsniveau zoals die in de oude wetten en regelingen golden blijven gehandhaafd. Onderdelen van de Monumentenwet die de fysieke leefomgeving betreffen, worden overgeheveld naar de Omgevingswet die in 2021 van kracht wordt. Voor deze onderdelen is een overgangsregeling in de Erfgoedwet opgenomen voor de periode 2016-2021. Het betreft dan:

1. Vergunningen tot wijziging, sloop of verwijdering van rijksmonumenten
2. Verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op het gebied van archeologie
3. Bescherming van stads- en dorpsgezichten

Zaken zoals het certificeringsstelsel en de aanwijzing van archeologische rijksmonumenten blijven in de Erfgoedwet.

Per 1 januari 2012 is de Modernisering Monumentenwet doorgevoerd via een wijziging van artikel 3.6. lid 2 van *Besluit ruimtelijke ordening*. In de toelichting van een bestemmingsplan moet voortaan het volgende worden opgenomen: Een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden. Hierdoor dienen cultuurhistorische waarden dus uitdrukkelijk te worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen. Gemeenten zullen een inventarisatie moeten (laten) maken van alle cultuurhistorische waarden in een bestemmingsplangebied, dus niet alleen de archeologische waarden. Daarnaast moeten ze aangeven welke conclusies ze daaraan verbinden en op welke wijze ze deze waarden borgen in het bestemmingsplan. Dit is één van de pijlers van de Modernisering Monumentenzorg (MoMo). De Rijksdienst helpt gemeenten om hieraan te voldoen met de Handreiking erfgoed en ruimte. Hierin staat hoe gemeenten zo'n inventarisatie en analyse kunnen uitvoeren. Ook wordt in deze handreiking aangegeven op welke wijze gemeenten cultuurhistorische waarden kunnen opnemen in een bestemmingsplan, compleet met voorbeeldbepalingen.

Provinciaal beleid archeologie en cultuurhistorie

Structuurvisie 2040

Het ruimtelijk beleid van de provincie Noord-Holland is vastgelegd in de 'Structuurvisie 2040 Noord-Holland 2040 –Kwaliteit door veelzijdigheid'. Archeologie is daarin aangewezen als één van de kernkwaliteiten van het landschap. Daarnaast gaat de provincie Noord-Holland uit van een ontwikkelingsgerichte benadering, omdat ook tegenwoordige ruimtelijke ontwikkelingen het landschap vormen, zodat zorgvuldig wordt omgegaan met de bestaande (historische) kenmerken van het landschap. In de bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie heeft de provincie regels geformuleerd omtrent de inhoud van en de toelichting in bestemmingsplannen als er sprake is van provinciaal belang. In een bestemmingsplan moet bijvoorbeeld duidelijk omschreven worden hoe er omgegaan wordt met de cultuurhistorische objecten (waaronder archeologische waarden).

De provincie speelt een belangrijke rol op het gebied van ruimtelijke ordening. Door haar ruimtelijk beleid bepaalt de provincie in belangrijke mate hoe de ruimte in Noord-Holland wordt ingericht. In het licht van de WRO spitst de provinciale rol vanuit cultuur en cultuurhistorie in de ruimtelijke inrichting zich toe op drie terreinen, daar waar de provincie:

- Haar cultuurhistorische provinciaal belang heeft gedefinieerd in de Structuurvisie;
- Wettelijk bevoegd gezag is bij ingrepen die een relatie hebben met cultuurhistorie, bijvoorbeeld bij ontgrondingen of de aanleg van provinciale wegen;
- Initiatiefnemer is bij projecten van het Rijk een (beschermende) taak hebben verkregen, zoals bij de nationale landschappen en Unesco-gebieden.

Op provinciaal niveau is het beleidskader en de leidraad Landschap en Cultuurhistorie van belang voor onderhavig bestemmingsplangebied.

4. Conclusie & advies

Ten behoeve van het vervaardigen van een bestemmingsplan voor de ontwikkeling van woningen langs de Thea Beckmanweg in Grootebroek is onderhavig advies vervaardigd. Het overgrote deel van het plangebied is op de concept-beleidskaart archeologie reeds vrijgegeven op basis van archeologisch booronderzoek dat is uitgevoerd in 2004. Voor het overige deel van het plangebied worden vrijstellingsgrenzen van 1.000 en 2.500 m² gehanteerd op de concept-beleidskaart. Deze grenzen worden door het plangebied echter niet overschreden.

Vanuit archeologisch oogpunt geldt geen beperking ten aanzien van de geplande bodemingrepen. Nader archeologisch onderzoek in het kader van de Archeologische Monumentenzorg is niet noodzakelijk.

Archeologie West-Friesland adviseert de voorgenomen ingrepen vrij te geven met betrekking tot het aspect archeologie en de dubbelbestemming 'Waarde Archeologie' binnen het plangebied te laten vervallen in het bestemmingsplan. Indien bij de realisatie van het nieuwbouwplan archeologische vondsten en/of waarnemingen worden gedaan dienen deze wel te worden gemeld bij Archeologie West-Friesland (archeologie@hoorn.nl / 06-11648953).

5. Bronnen

Archis 3.0

Provincie Noord-Holland, 2018. Leidraad Landschap en Cultuurhistorie(<https://leidraadlc.noord-holland.nl/ensembles/west-friesland-oost/>).

Soonius, C.M. & J. van Leeuwen, 2018. Toelichting Beleidskaart Archeologie gemeente Stede Broec. *Westfriese Archeologische Notitie* (WAN) 5. Archeologie West-Friesland, Hoorn.

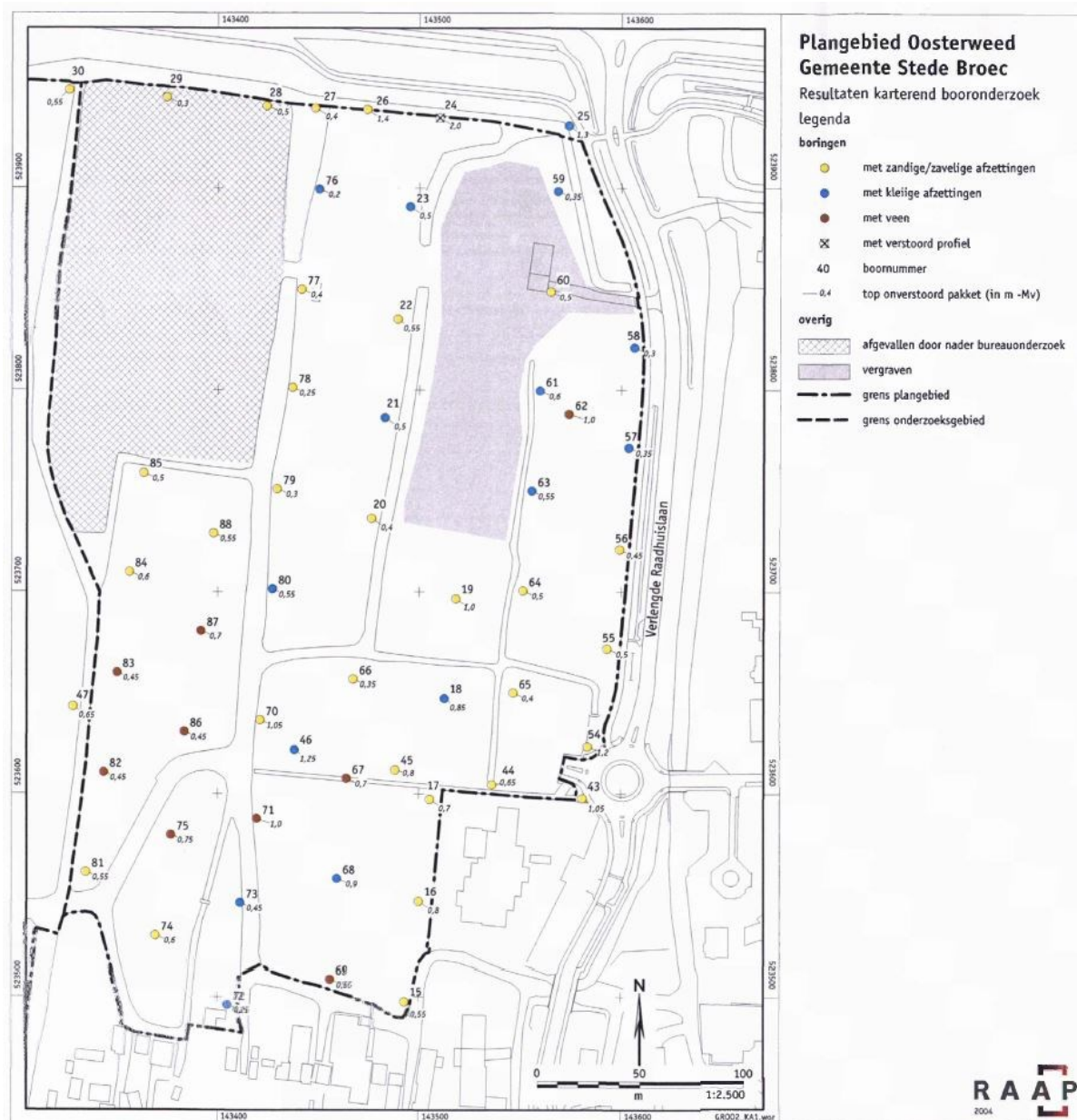
Stevens, F., 2003. Plangebied Oosterweed te Grootebroek, gemeente Stede Broec. Een inventariserend archeologisch onderzoek. *RAAP-NOTITIE 419*. RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., Amsterdam.

Stevens, F., 2004. Plangebied Oosterweed te Grootebroek, gemeente Stede Broec. Een inventariserend archeologisch onderzoek (kartering). *RAAP-NOTITIE 600*. RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., Amsterdam.

Bijlage 1 – Situatie nieuwbouwplan Thea Beckmanweg

Bijlage 2 –Resultaten karterend booronderzoek Oosterweed⁴

⁴ Stevens 2004.